

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عنوان تحقیق:

آثار ازدواج مجدد بر خانواده

محقق:

مریم عرب خوار

استاد:

آقای صالحی

حوزه علمیه کوثر ورامین

پاییز 93

این مقاله را هدیه میکنم به پیشگاه مطهر

حضرت ولی عصر((ارواحنا فداه)).

**با تشکر از خانواده ی عزیزم که در تهیه ی این مقاله مرا
یاری کردند.**

چکیده: ازدوج مجدد به این معناست که فردی برای بار دوم ازدواج کند و باوجود اینکه یک خانواده تشکیل داده است، همسر دیگری اختیار کند.

دراین مقاله سعی میشود آثار مخربی که این ازدواج ها بر خانواده ها میگذارند بررسی شود. در جوامع امروزی مشکل ازدواج مجدد مردان آثار منفی زیادی بر خانواده ها داشته و باعث ویرانی بسیاری از آنها شده است.

این عمل برتمام ابعاد زندگی فرد اثر میگذارد که با توکل بر خدای متعال این مقاله نیز در همین رابطه تنظیم شده است. در واقع هدف این پژوهش بررسی مشکلات ازدواج مجدد و کمکی برای رفع آنها ازجامعه است.

کلید واژه: ازدواج مجدد ، خانواده ، عدالت.

–اثرات بر روح و روان فرزندان: خانواده جامعه ی کوچکی است که فرزند ابتدا در آنجا رشد

کرده و سپس وارد اجتماع بزرگ تر می شوند. آنان اگر بخواهند آینده ای موفق داشته باشند و به عنوان یک فرد مفید برای جامعه شناخته شوند، می بایست ابتدا در خانه ای تربیت شده باشند که پدر و مادر آنان را به خوبی و در محیط مناسبی تربیت کرده باشند. اما متأسفانه پدری که خواسته یا ناخواسته مجدداً ازدواج می کند بر فرزندان ضربه های سختی وارد میکند. همانطور که در بحث پیش اشاره کردیم، یکی از این اثرات سلب آرامش از فرزند است و کسی هم که از ابتدا در آرامش نبوده در زندگی با مشکلاتی از قبیل: استرس، نگرانی همیشگی، پرخاشگری، سخت گیری بر خانواده و... روبه رو خواهد بود. گاه این بیماری ها به صورت ریشه ای در فرد رشد کرده و از بین بردن آنها کار آسانی نیست. زیرا این فرزند در زمانی که احتیاج داشت پدر به عنوان پشتیبان عاطفی و مالی کنارش باشد، نقش پدر را کم رنگ دیده و دچار کمبودهایی می باشد. در چنین مواردی ممکن است کودک در برابر این رفتار ها از خود عکس العمل هایی نشان دهد که والدین را نگران می کند، ولی باید تاحدودی از این کودکان جانب داری کرده و حق را به آنها بدهیم. آنها ممکن است کمبود های خود را با لج بازی، نخوردن غذا، بهانه گیری و... نشان دهند، که در اینجا وظیفه ی پدر و مادر توجه و محبت به فرزند است تا از خطرات روحی آینده مصون بمانند.

–اثر بر تحصیل فرزندان: گاه ممکن است فرزند به دلیل متشنج بودن محیط خانه در تحصیل هم

سستی کرده و در مواردی علاقه به ترک تحصیل پیدا کند، زیرا انسان موفق کسی است که برای رسیدن به اهدافش در محیطی آرام و امن تفکر کرده و پیشرفت کند، ولی فرزندی که در خانواده آرامش ندارد و زندگی خود را پر از افکار متفرقه می کند دیگر شوقی برای درس خواندن ندارد و در مواردی که خود را با دوستان و هم کلاسی ها قیاس می کند ممکن است خود را در معرض افسردگی قرار دهد. ازدواج مجدد مردان رشد و بالندگی فرزندان را از بین برده و یا کند می کند و می تواند فرصت های خوب آینده را از او بگیرد.

–الگو گیری فرزندان: فرزندان وقتی در سنین کم تر هستند پدر و مادر را کسانی می دانند که اعمال

و رفتار آنها کاملاً درست بوده و هر کاری که آنها انجام می دهند او نیز باید تکرار کند. در این بین که خانواده درگیر مسئله ی ازدواج مجدد پدر است ممکن است رفتار و الفاظی بیان شود که مناسب کودک نبوده و سبب الگوگیری غلط او از والدین باشد. تربیت فرزند کاری نیازمند دقت و آگاهی است که والدین باید

تمام تلاش خود را بر بهترین نوع تربیت بگذارند. متأسفانه خانواده ای که درگیر این مسأله باشد نه تنها در تربیت فرزند موفق نبوده بلکه با بی دقتی ها آینده ی او را نیز با خطر مواجه میکنند.

(7) کم رنگ شدن نقش پدر در خانواده: این بحث در قسمت مسئولیت نیز مطرح شد که در اینجا به صورت اجمالی گفته می شود. علاوه بر مسئولیت هر کس نقشی در زندگی دارد، مثل: مادری، پدری، همسری و... که هر کس باید سعی کند نقش خود را خوب و پیرنگ ایفا کند، در غیر این صورت بر زندگی خلل وارد می شود. در ازدواج مجدد همسر، زنی که نقش شوهر و فرزندی که نقش پدر را کم رنگ می بیند، آسیب های زیادی را متحمل می شوند.

(8) فروپاشی خانواده: خانواده ها و افراد آن از نظر ظرفیت پذیرش مشکلات متفاوتند، بعضی خانواده ها در برابر ازدواج مجدد نگهبان خانه نمی توانند مشکلات را تحمل کنند و زندگی از هم پاشیده می شود. امروزه بالا رفتن آمار طلاق در دنیا ورشد بچه های طلاق در جامعه می تواند گواه خوبی بر این ادعا باشد. افرادی که دست به ازدواج مجدد می زنند خواه و ناخواه باعث فرو پاشی خانواده می شوند و از همین جهات است که منفورترین حلال نزد خداوند طلاق است.

(9) تخریب چهره ی اجتماعی مرد: با توجه به مشکلاتی که ازدواج مجدد در جامعه به وجور آورد است و بیشتر افراد از آنها با خبرند، در جامعه ای که تعدد زوجات مرد امری ناهنجار باشد، مرد از اجتماع دور شده زیرا افراد جامعه چنین کسی را نمی پذیرند.

(10) ناراضایتی مرد از خود: معمولاً افرادی که دست به ازدواج مجدد می برند پس از مدتی پشیمان می شوند، که با اثرات مخربی که با عمل خود بر خانواده گذاشته اند، دیگر نمی توانند همه چیز را به حالت اول برگردانند. در این زمان مرد به شدت از خود و زندگی اش ناراضی و خسته است زیرا مشکلات او را احاطه کرده و نمی تواند پاسخ گوی تمام مشکلات باشد.

در چنین موقعیتی مرد خود را از همسران و فرزندان دور می داند و آرزو می کند که همه چیز مانند قبل شود تا در زندگی آرامش یابد. ناراضایتی و عصبانیت مردان از خود می تواند خطرناک باشد، زیرا او به جای اینکه خود را پناهگاه و نگهبان خانواده ببیند، عامل اصلی تمام مشکلات خانواده می بیند.

نتیجه گیری: پس از بررسی مفهوم ازدواج مجدد، عوامل و آثار آن چند نکته ی بسیار مهم برداشت می

شود.

1) رفتار زنان با همسرانشان بسیار اهمیت دارد. در صورتی که زن اخلاق و رفتار خوبی نداشته باشد و دائم از همسر انتقاد کرده و چیزهایی را از مرد در خواست کند که از عهده ی او خارج است، پس از مدتی مرد خود را از همسر دور دیده و برای یافتن یک همسر مورد علاقه به فکر ازدواج مجدد می افتد. پس زنان اگر مایلند خود را از ازدواج مجدد همسر در امان بدانند، نیاز است که بر اخلاق و رفتارشان مواظبت کنند.

2) از آنجا که شرط تعدد زوجات مردان، رعایت عدالت در بین آنها است و رعایت عدالت به معنای واقعی کلمه کاری مشکل و نیازمند دقت است و اگر غیر از این باشد سبب عقاب مرد نزد خداوند متعال می شود به مردان توصیه می شود که بر یک همسر اکتفا کرده که قرآن هم آن را افضل می داند.

3) مواردی که مردان به سبب هوسرانی در پی ازدواج مجدد می روند، قابل پیشگیری و درمان است.

4) با توجه به بیان آثاری که ازدواج مجدد بر خانواده می گذارد، و گاهی جبران ناپذیر است، از آنجا که افراد خانواده بسیار به هم وابسته بوده و یکدیگر را دوست می دارند، اگر مردان بدانند با عمل خود چه مشکلات بزرگی را بر زندگی وارد می کنند و باعث اذیت شدن عزیزانشان می شوند شاید هرگز به سراغ ازدواج مجدد نرود.

5) دین مبین اسلام برای ازدواج کردن اهمیت زیادی قائل است و به افراد توصیه می کند که با دقت همسر خود را انتخاب کنند، تا در آینده دچار مشکلات نشوند.

6) عامل تداوم بخش زندگی زن و مرد، عاطفه و عشق در میان آنهاست. زوجین باید بر این مسأله دقت بیشتری داشته باشند، تا فضای سالمی برای رشد و تربیت کودکان و شکل گیری صحیح شخصیت آنها آماده سازند. (23)

پی نوشت:

- 1) کمالی دزفولی، سید علی، قرآن و مقام زن
- 2) لسان العرب، ج 3، ص 281
- 3) فرهنگ فقه، ج 2، ص 525
- 4) قرآن کریم، سوره نساء، آیه 3
- 5) همان، 129
- 6) مستدرک الوسائل، ج 2، ص 551
- 7) قرآن و مقام زن، تفسیر قرطبی، ج 14، ص 217
- 8) سایت مرکز ملی پاسخگویی به مسائل دینی
- 9) بهبهانی، فاخره، سایت فرهنگی مطبوعاتی جام جم
- 10) قرآن کریم، سوره نور، آیه 30
- 11) مستدرک الوسائل، ج 2، ص 287
- 12) غررالحکم، ح 9122
- 13) مجلسی، محمد باقر، حلیۃ المتقین، ص 63
- 14) قرآن کریم، سوره روم، آیه 21
- 15) صفایی، سید حسن و امامی، اسدالله، حقوق خانواده، ص 130
- 16) بحار الانوار، ج 103، ص 235
- 17) الحرائی، ابو محمد الحسن، تحف العقول، ص 320
- 18) حافظ شیرازی

19) قرآن کریم، سورہ نساء، آیہ 34

20) مستدرک الوسائل، ج 2، ص 550

21) حرّ عاملی، محمد حسن، وسائل الشیعه، ج 14، ص 250

22) قرآن کریم، سورہ نساء، آیہ 129

23) عرب، عباس، قرآن و روانشناسی

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ